

Čeští a slovenští studenti vzdali v Armádním muzeu Žižkov poctu Josefu Čapkovi

6.11.2025 - | Vojenský historický ústav Praha

V Armádním muzeu Žižkov se 5. listopadu setkali studenti z českých a slovenských škol, aby společně připomněli odkaz Josefa Čapka. V programu s názvem *Psáno do mraků* představili výtvarné a literární práce inspirované tvorbou a osudem tohoto významného českého umělce. Akci připravilo Velvyslanectví Slovenské republiky v ČR a Slovenský inštitút v Praze ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem Praha.

Před osmdesáti lety, v dubnu 1945, zemřel v koncentračním táboře Bergen-Belsen Josef Čapek – výtvarník, spisovatel a básník. Studenti z českých a slovenských škol pro něj připravili poctu a na společné akci v atriu Armádního muzea Žižkov představili svá díla, která vznikla jako reflexe Čapkova myšlení i nelehké životní cesty.

Studenti Školy umeleckého priemyslu v Trenčíne přivezli do Prahy kolekci *Psáno do mraků* – devět uměleckých kufříků symbolizujících hodnoty, které Josefu Čapkovi zůstaly i během věznění. Součástí výstavy byly i obrazy inspirované dílem Josefova bratra Karla *Válka s mloky* a kolekce šesti kostýmů z období 20. a 30. let. Českou část projektu *Nejen Karel Čapek / Tentokrát v hlavní roli Josef Čapek* zastupovali žáci Základní školy Bratří Čapků z Příbrami, kteří spolu se studenty Fakultní základní školy Pedagogické fakulty UK z Prahy připravili literární pásmo s básněmi a kresbami věnovanými oběma bratrům.

Slavnostní dopoledne zahájili slovenský velvyslanec Martin Muránsky, předseda Trenčínského samosprávného kraje Jaroslav Baška, ředitel VHÚ Praha Aleš Knížek a Ondřej Vaculík z Českého centra Mezinárodního PEN klubu, který představil nově vzniklou Cenu Josefa Čapka. V publiku nechyběla ani vnučka Josefa Čapka Kateřina Dostálová.

Na setkání zazněly úryvky z básnické sbírky *Psáno do mraků*, kterou Josef Čapek napsal v koncentračním táboře, i ukázky z nově vydané dvojjazyčné knihy *Za bratrem Karlem / In my brother Karel's wake* v překladu Aleny Jiráskové. Knihu představil ředitel Památníku Karla Čapka Zdeněk Vacek.

Součástí setkání bylo promítání animovaného filmu *Nenastoupili* režisérky Marty Vančurové a autorky scénáře Evy Benešové. Film vychází z jejích vlastních vzpomínek na dětství poznamenané válkou. Příběh zachycuje osud židovské rodiny, která se v roce 1942 rozhodla nenastoupit do transportu a roky se ukrývala před nacisty.

Evě Benešové byly tehdy pouhé dva roky. Díky odvaze rodičů se zachránila ona i její nejbližší – jako jedni z mála z rozsáhlé rodiny, v níž nacisté zavraždili přes tři sta lidí. Film s citem zprostředkovává její vzpomínky na útěk, strach i okamžiky naděje. Paní Benešová se promítání v žižkovském muzeu osobně zúčastnila.

<https://www.vhu.cz/cesti-a-slovensti-studenti-vzdali-v-armadnim-muzeu-zizkov-poctu-josefu-capkovi>